

HISTORISCHE KRING EEMNES

Jaarverslag 2017

Algemeen

Het bestuur is het nieuwe jaar ingegaan met onderstaande samenstelling. Op de Algemene Ledenvergadering van 30 maart stelden de periodiek aftredende bestuursleden gemerkt met * zich herkiesbaar en werden zonder tegenkandidaten herkozen. Niet herkiesbaar stelde zich Bart Nouwens.

Voorzitter: Mw. N.E. (Liesbeth) Lemckert*
Vicevoorzitter: H.A. (Henk) van Hees
Secretaris: J.J. (Jaap) Groeneveld*
Penningmeester: J.L.A. (Joost) Bos
Bestuursleden: mw. E.C.M. (Betsy) Seure-van 't Klooster, D.E.C. (Dick) Scherpenzeel*,
J.B. (Bart) Nouwens (afgetreden per 30 maart 2017).

Om de daarna bestaande leemte van twee vacatures te vervullen zijn in de loop van het jaar twee kandidaten gevonden die zich kandideren voor de ALV van 2018.

Leden en vrijwilligers

Het aantal leden is per saldo met 17 afgenomen tussen de peildata 1 januari 2017 en 2018 (26 af en 9 bij; 749 leden). Het verloop door vooral ouderdom, overlijden en verhuizing is deels opgevangen door werving op Koningsdag, Open Monumentendag en andere gelegenheden in het jaar, of door spontane aanmelding. De cadeau-abonnementen in het Welkomspakket van de Gemeente Eemnes voor nieuwe bewoners van Eemnes zijn niet in de verwachte mate uitgedeeld, laat staan geactiveerd.

Voor de HKE zijn per 31 dec. 2017 84 vrijwilligers actief in bestuur en werkgroepen. 7 vrijwilligers zijn gestopt en 8 hebben zich aangemeld, terwijl hier en daar ook wisseling van activiteit plaats vond. Enkele actieve vrijwilligers hebben door ziekte of ouderdom hun activiteiten moeten beëindigen. Zonder anderen tekort te willen doen, willen we hier twee bijzondere mensen noemen. Leonie de Groot, die jaren lang de Oudheidkamer schoonmaakte, maar ook optrad als gastvrouw, ontviel ons in januari. Zij is herinnerd in ons kwartaalblad van maart 2017. Vlak voor het einde van het jaar moest Bert Klein Nagelvoort afhaken wegens zijn al langer lopende ziekte. Kort daarna is hij overleden. Tot het laatst toe heeft hij ons geholpen met verbeteringen aan de database, waardoor wij nu een goed werkend systeem hebben. Wij zullen zijn diepgaande expertise node missen.

Publieks- en ledenactiviteiten

De volgende publieks- en ledenactiviteiten werden in de loop van 2017 ontplooid:

7 januari	Nieuwjaarsborrel HKE in Oudheidkamer (ca. 30 personen*).
30 maart	Algemene Ledenvergadering en presentatie 'Groeit van Eemnes - Van 2000 tot 9000 inwoners 1938-2016' (ca. 40 p.).
27 april	Koningsdag: Oudheidkamer(113 p.)*+ toren beklimmen (322 p.) + HKE-kraam; bij elkaar ca. €542 inkomsten, waarvan €150 als tegemoetkoming uit het abseilen (actie van Feestcomité).
13 mei	Gemalendag, ondersteuning openstelling gemaal (ca. 65 personen; op RTV Utrecht).
13 mei	Presentatie boek 'Het Dikke Torentje' (ca. 40 personen*)
19 mei	Medewerkersavond in de Oudheidkamer (25 personen).
19 & 20 mei	Anjercollecte: totale opbrengst ca. €1062, waarvan de helft voor HKE (€531).
23 juni	Toren beklimmen voor deelnemers Gooise Wandel4Daagse (gift van €500 voor HKE).
19 juli	Bestuursuitje met wandeling door oud Utrecht, diner voor eigen rekening.
9 september	Open Monumentendag voor twee te bezoeken kerken Eemnes-Buiten (20 p. in r.k. kerk en 120 p. in herv. kerk). Toren beklimmen (54 p.), gemaal (82) en Oudheidkamer (140 p.)*, waarvan 40 bezichtiging en 100 i.v.m. ophalen van een fietsroute). In samenwerking met de Historische Kringen van Blaricum en Laren organiseerden we een fietsroute (ca. 100+ p.)
16 september	In/Uitmarkt van De Hilt: uit aanloop enkele nieuwe leden geworven. Laatste dag tentoonstelling 'Streekdrachten in Eemnes'.
30 september	Opening tentoonstelling 'Coraline Bäcker, Eemnesser schilderes'. (ca. 50 personen*).
9 november	Herfstavond met twee films uit 2002 van Hans Pouw: '650 jaar Eemnes' en over de berging van een vrachtauto uit het huis van de familie Schouten (Laarderweg), met ophalen herinneringen van betrokkenen (65 personen).

Deelname aan activiteiten en bezoek Oudheidkamer

De Oudheidkamer was elke zaterdag geopend door de inzet van een 25-tal verschillende gastvrouwen en gastheren die door Betsy Seure werden aangezocht en ingedeeld. Naast bijeenkomsten van de werkgroepen, kwamen daar naar schatting ca. 525 bezoekers (525 in 2016), waarvan ca. 375 op vijf bijzondere dagen (zie * hierboven). Voorts kwamen er buiten deze gewone bezoeken aan de Oudheidkamer bijna 590 deelnemers (680 in 2016) naar andere activiteiten van HKE alleen en ruim 300 (360 id.) in samenwerking met anderen. Totaal zijn er op deze wijze naar schatting minstens 1425 bezoekerscontacten geweest (1565 in 2016).

Op praktisch elke zaterdag waren in de Oudheidkamer vast aanwezig Henk van Hees en Wiebe van IJken om bezoekers met vaak genealogische, maar ook andere vragen, te helpen. Ook andere in onderzoek actieve leden komen hier regelmatig voor overleg of hun werkzaamheden te doen, waardoor het een soort Historisch Café is.

De woensdagochtend van 9.30 tot 11.30 à 12.00 uur in de Oudheidkamer was wederom de vaste werkochtend voor de werkgroepen Voorwerpen/Schenkingen, Documentatie en Foto's Algemeen, die hun collecties ordenen en documenteren van hun collecties. Ca. 35 maal heeft deze werkochtend plaats gevonden met doorgaans 5 à 6 personen. Daarnaast heeft de Werkgroep Genealogie er 10 werkbijeenkomsten gehad.

Samenwerking met andere organisaties

Naast de vaste activiteiten waren er zeven activiteiten in samenwerking met andere organisaties:

- In samenwerking met de Gemeente Eemnes zijn voor Koningsdag de oriëntatieborden in de toren van de Grote Kerk geplaatst. Ruud Ham verzorgde het ontwerp.
- Op Koningsdag (27 april) is dit jaar wederom samengewerkt met het Feestcomité Eemnes met afseilen vanaf de toren van de Grote Kerk. Na het bespreken van de problemen daarbij in 2016 zijn betere afspraken gemaakt met alle betrokkenen, waardoor dit programmadeel vlekkeloos is verlopen.
- Het langverwachte boek 'Het Dikke Torentje', geschreven door Evert van Andel en uitgegeven door de gelijknamige BV van Tijs Blom, is op 13 mei gepresenteerd in de Oudheidkamer.
- Elk jaar ondersteunt HKE met enkele vaste vrijwilligers de openstelling van het gemaal door Waterschap Vallei & Veluwe op Gemalendag in mei en Open Monumentendag in september.
- Het scholenproject over portretfotografie van Landschap Erfgoed Utrecht en Kunst Centraal met de basisscholen in Eemnes is op 22 mei afgerond met de overdracht van 'Brieven aan de toekomst' van leerlingen de groepen 6 van de vijf scholen. Zes leerlingen met begeleiding kwamen de brieven brengen.
- Voor de website UtrechtAltijd.nl is in december een bijdrage geleverd m.b.t. Eemnes over het stranden van het Britse luchtschip op de bakkerij van Heek, precies 100 jaar geleden.
- Op verzoek van het Kadaster heeft HKE toponiemen op een nieuw uit te geven topografische kaart gecontroleerd en zo nodig gecorrigeerd of aangevuld. Ook zijn voorstel gedaan voor verdere aanvullingen. Het onderzoek heeft een schat aan informatie opgeleverd die gebruikt gaat worden voor een publicatie.
- De Rotonde ontving 9 historische bijdragen in de rubriek 'De Historische Kring Eemnes vertelt'.
- Het opknappen van het oudste deel van de Algemene Begraafplaats (funerair erfgoed) door de Gemeente Eemnes gevolgd zal in de eerste maanden van 2018 worden afgerond met een infobord. Ruud Ham ontwerpt het bord.

Jaarverslagen werkgroepen

De samenstelling van Werkgroepen in de volgende paragrafen geeft de situatie eind 2017 weer.

Kwartaalblad

Leden: Henk van Hees (redactie), Hans van Gelder (opmaak), Ruud Ham (typografische vormgeving). Het kwartaalblad kwam in jaargang 39 uit met vier nummers van resp. 72, 64, 72 en 72 pagina's (totaal 280; 2017: 288; 2016: 256). Selectief zijn verschillende pagina's in kleuren gedrukt, in een kleurenomslag. De volgende artikelen van verschillende auteurs zijn erin gepubliceerd: Peter Bruin, 'Een Dornier op de Driest'; Merlijn van Eijk, 'Brits luchtschip C26 stort neer op Bakkerij van Heek'; Jaap Groeneveld, '100 jaar Staal in café "Schipper Welvaren" – 100 Jaar voorgangers van Café Staal (1816-1916), 'Nieuw leven in Pieterskerk van Eemnes – Geschiedenis en restauratie van "Het Dikke Torentje" beschreven', 'Eemnes van 2000 naar 9000 inwoners (1938-2016)', 'Over Zeppelins, blimps, luchtschepen en luchtballonnen'; Henk van Hees, 'Eemnesser merklappen' (delen 2 t/m 4); Bert Snel, 'Het boerenleven in Eemnes rond 1950'.

Werkgroep Bebouwingsgeschiedenis

Voorzitter: Rom van der Schaaf. Lid: Evert van Aniel. Evert schreef voor het kwartaalblad 'De Raboespolder' (2 delen), Rom 'Waarom de namen Eemnes-Binnen en Eemnes-Buiten'. Inmiddels doet Evert onderzoek naar de geschiedenis van de oude pastorie van Eemnes-Binnen op verzoek de eigenaar. Rom voegt voor Bebouwing foto's en beschrijvingen toe aan de database.

Werkgroep Beeld en Geluid

Jaap Frantsen droeg de functie van voorzitter over aan Dick Scherpenzeel. Lid: Johan van Oostrum. De werkgroep heeft materiaal geleverd voor enkele TV-uitzendingen van RTV Utrecht. Een belangrijke schenking was die van drie hoogwaardige videofilms uit 2002, gemaakt door Hans Pouw. Gezocht wordt naar nieuwe vrijwilligers voor deze werkgroep.

Werkgroep Bibliografie

Voorzitter: vacant. Leden: Rom van der Schaaf, Harry van der Voort. Er zijn 8 nieuwe boeken opgenomen in de bibliotheek. Harry vervolgt het selecteren en indexereren van alle relevante verenigingsbladen uit de omgeving met inhoud die Eemnes raakt. Hij verzorgt ook de indexen op de boeken in onze bibliotheek en op artikelen van ons kwartaalblad. Beide staan op onze website.

Werkgroep Documentatie

Voorzitter: Jaap Groeneveld. Lid: Piet Hilhorst (knipsels) en Marian Springer. De werkgroep komt elke woensdagochtend bijeen, samen met die van Voorwerpen, resp. Foto's Algemeen (behoudens vakanties en verhinderingen). In 2017 zijn enkel grote verzamelingen ingevoegd en geïndexeerd. De hele index is in een groeiende doorzoekbare pdf-file beschikbaar, waarmee voorlopig nog wordt gewerkt. Marian Springer heeft het hele jaar gewerkt aan een grote schenking documentatie m.b.t. R.K. parochie en de gerelateerde scholen. Piet Hilhorst heeft weer knipsels over Eemnes verzameld uit de Laarder Courant De Bel, de Gooi- en Eemlander en BELNieuws.

Werkgroep Eemnesser Klokkenluiders Gilde

Luidmeester: Jaap Frantsen. 2^e Luidmeester: Cor Snel. Klokkenluiders: Hans van Gelder, Piet Hilhorst, Peter van Hofslot, Liesbeth Lemckert, Theo Rozenberg, Joop Smids, Bert Snel, Henk van Hees, Nico Seure. De klokken van het Dikke Torentje werden in het totaal totaal 25 maal handmatig geluid waarvan 16 keer volgens luidschemata en 9 maal voor bijzondere gelegenheden. Die van de Nicolaaskerk werden 18 maal geluid waarvan 8 keer volgens luidschemata en 10 keer voor bijzondere gelegenheden zoals rouw- en trouwdiensten.

Werkgroep Foto's Algemeen

Voorzitter: Ruud Ham. Leden Betsy Seure, Greet Schotsman, Jaap Groeneveld (contact ICT en bestuur). De werkgroep komt op woensdagochtenden samen verder aan de slag gegaan en ze richt zich vooral op evenementen en schoolfoto's. De bestaande verzameling foto's is opnieuw ingedeeld en, voor zover bekend, worden details beschreven: 'wat stelt het voor?, waar? en wanneer?, en wie staan er eventueel op?'

Werkgroep Genealogie

Voorzitter: Henk van Hees*. Leden: Wil Gommers (gestopt), Cora Klaver-Jelles, Michel Majoor, Harry van der Voort*, Bertie van Wijk-Blom*, Wiebe van IJken*. De werkgroep ontvangt regelmatig genealogische vragen, zowel via e-mail, als bij bezoeken in de Oudheidkamer, die soms ook interessante gegevens opleveren. De werkgroep is 10 keer bijeen geweest voor een vergadering of werkavond. Na veel controle is de beschrijving van grote verzameling bidprenten in onze database opgenomen. De volgende stap is scans van de bidprentjes toe te voegen. Een begin is gemaakt met het inventariseren van allerhande genealogische documentatie. Er zijn dit jaar 6 artikelen geschreven voor het kwartaalblad: Henk van Hees, 'Verhuizing van Oost-Nederlanders naar Eemnes', 'Erfgooiers in Eemnes'; Wiebe van IJken, 'Kwartierstaat van Jaap Elders'; diverse auteurs (zie *), 'Duitse families in Eemnes' (deel 4), 'Bakkers in Eemnes door de eeuwen heen (delen 1 en 2).

Werkgroep ICT

Leden: Dick Scherpenzeel (coördinatie), Bert Klein Nagelvoort †, Jaap Groeneveld. Bert hielp doorgaand met het aanpassen van de programmatuur op voortschrijdende wensen en inzichten. Aandachtsgebieden op dat vlak zijn bebouwingsgeschiedenis en genealogie. Op de achtergrond heeft hij het programma gestroomlijnd en robuuster gemaakt. Enkele hardnekkige en storende fouten heeft hij op die wijze geheel kunnen verhelpen. Op 4 januari 2018 ontviel Bert ons, na zijn ziekmelding in december. Dick, die ook enigszins thuis is in Access, zal zijn rol (voorlopig overnemen). Naar een expert op Access wordt gezocht.

Werkgroep Interviews

Voorzitter: Henk van Hees. Leden: Jan Delfgou, Peter Springer en Bert Snel. Er zijn vier gewone interviews gepubliceerd: 'Interview met Janny van Beest-Dorrestijn' (Jan Delfgou), Interview met Toon Ruizendaal (Bert Snel), Interview met Fie en Joop Blom over het leven op de boerderij (Bert Snel), 'Interview met Gerard Hoogland' (Henk van Hees). Daarnaast ook korte interviews 'Vrijwilligers in beeld': 'Marian Springer' (Jan Delfgou), 'Evert van Andel' (Bert Snel), 'Jan Delfgou' (Peter Springer).

Werkgroep Streekdracht

Jos Eggenkamp (contact), Livia van Eijle. Jaap Groeneveld heeft de rol van contact vanuit het bestuur overgedragen aan Betsy Seure. Aanvulling met geïnteresseerde leden wordt nagestreefd. In einde 2017 zijn enkele voorstellen gedaan voor verbetering van de conservering van kleding. E.e.a. zal in 2018 verder worden uitgewerkt.

Werkgroep Tentoonstellingen

Voorzitter: Bart Nouwens. Leden: Ruud Ham. Tot medio september liep de tentoonstelling 'Streekdrachten in Eemnes', die was verlengd i.v.m. het thema 'Boeren, burgers en Buitenlui' van Open Monumentendag. Vanaf 30 september loopt de tentoonstelling 'Coraline Bäcker, Eemnesser schilderes', geheel verzorgd door Bart en Ruud. Omdat zij vooral goed zijn in het uitwerken van de presentatie, maar de verschillende historische onderwerpen niet noodzakelijkerwijs beheersen, werken zij samen met inhoudelijk deskundige vrijwilligers. Vanaf eind 2017 wordt een tentoonstelling voorbereid over de Eerste Wereldoorlog, waarvoor Henk van Hees en Wiebe van IJken de inhoud onderzoeken en aanleveren.

Werkgroep Schenkingen en Voorwerpen

Voorzitter: Hein van Roij. Leden: Jaap Groeneveld (contact bestuur), Dick Beekman (fotografie). De leden hebben in 2017 ongeveer 35 dagdelen van 2 uur gewerkt aan de verdere verbetering van de registratie van schenkingen. In dit jaar zijn 34 s schenkingen geregistreerd (2016: 64). In de loop van 2018 wordt naar verwachting een grote controleslag voltooid met completering van de afdeling Voorwerpen met foto's. Nieuwe schenkingen worden doorlopend verwerkt.

Werkgroep Website en Nieuwe Media

Voorzitter: Ruud Ham (webmaster). Leden: Jan Out, Herman Zoetman (Nieuwe Media), Jaap Groeneveld (contact bestuur). Nadat de nieuwe website in 2016 was opgetuigd, is hij in 2017 regelmatig geactualiseerd, wat kan worden gedaan door geautoriseerde betrokkenen voor hun specifieke stukken. In 2017 zijn er 63820 individuele bezoeken aan deze website geweest (in 2015 slechts 3720 op de oude site). Er zijn nog niet geheel uitgekristalliseerde ideeën voor verdere uitbreiding (meer dan 2 jaar oude kwartaalbladen en collectie voorwerpen op de website). Op de website is ook verbindingen gemaakt met Facebook en Twitter, zodat HKE gevolgd kan worden. Het ten volle benutten van deze nieuw media is een punt van aandacht.

Overige activiteiten

In 2019 zal het 750 jaar zijn geleden dat Eemnes voor het eerste werd genoemd als 'themenesse' in een verpachting van land dat in bezit was van het Sint-Janskapittel. Hoewel nog niet gesproken kon worden van een dorp met die naam, denkt het bestuur na over een passende vorm van herinnering hieraan. In 2019 zal het 40 jaar zijn geleden dat HKE werd opgericht. In 2018 worden ideeën ontwikkeld voor een passende viering.

Tenslotte

Zonder leden, vrijwilligers, vrienden en sponsors kan de HKE niet bestaan. Het bestuur dankt allen voor hun bijdragen en inzet. In 2017 gaan we weer met hetzelfde enthousiasme voort. We hopen ook in 2017 weer op u te kunnen rekenen.

*Jaap Groeneveld
(secretaris)*

*Liesbeth Lemckert
(voorzitter)*